

Skrivelse till kommunfullmäktige i Valdemarsvik

**med anledning av ansökan om regeringens prövning avseende
anläggning av en kärnteknisk anläggning på Målma i Valdemarsviks
kommun**

Föreningen Nej till kärnkraft i Valdemarsvik

2026-05-12

Sammanfattning

Företaget Kärnfull Next har ansökt om regeringens prövning avseende anläggning av en kärnteknisk anläggning på Målma i Valdemarsviks kommun. I ett kommande steg ska kommunfullmäktige ta beslut om ett eventuellt tillstyrkande, eller nyttja sitt veto och avstyrka.

En etablering av ett kärnkraftverk skulle få oåterkalleliga konsekvenser för Valdemarsvik och det är viktigt att belysa aspekter som är av stor betydelse i bedömningen av lämpligheten av att etablera ett kärnkraftverk i kommunen, vilket görs i denna skrivelse, som är författad av föreningen "Nej till kärnkraft i Valdemarsvik". Föreningen är partipolitiskt oberoende och tar inte ställning för eller emot kärnkraft generellt, utan är endast emot en kärnkraftsetablering i Valdemarsviks kommun. Nedan sammanfattas huvudpunkterna.

Ny tillståndsprövningsprocess riskfylld för kommunen

Den nya tillståndsordningen innebär att kommunens ställningstagande framtvingas i ett mycket tidigt skede. Detta skiljer sig tydligt från den nuvarande processen där kommunens veto kommer in sent, efter omfattande och detaljerade utredningar och en fullständig miljökonsekvensbeskrivning. Den befintliga processen finns kvar och hade kunnat användas, men Kärnfull Next har valt att använda den nya processen.

Den nya ordningen innebär i praktiken en omfördelning av risk. Risken minskar för företaget, eftersom kostsamma utredningar inte behöver göras i ett tidigt skede, medan den ökar för kommunen som måste fatta beslut baserat på ofullständig information. Ett ja från kommunen i detta skede innebär därför ett högriskbeslut, där kommunen tvingas ge upp sitt viktigaste påverkansverktyg – vetot – innan ett fullgott underlag finns.

Ett stort kärnkraftverk

I debatten framställs ibland felaktigt den föreslagna anläggningen som något litet. Faktum är att en anläggning med fyra till sex reaktorer skulle utgöra ett stort kärnkraftverk, såväl till yta som avseende krav på infrastruktur.

Förvar av radioaktivt avfall inom anläggningen

För ny kärnkraft saknas i Sverige såväl mellanlager som slutförvar. Lagring av använt kärnbränsle och kärnavfall skulle behöva ske på anläggningsområdet. Man bör räkna med lagring under hela kärnkraftverkets livstid. Anläggning av mellanlager och slutförvar kan i det fall regeringen finner det lämpligt ske utan att kommunen kan lägga in något veto.

Kylsystem medför stora miljökonsekvenser

För kustförlagda kärnkraftverk används genomströmningskylning. De stora vattenmängderna - upp till 90 kubikmeter per sekund – som dessutom temperaturhöjs med ca 10 grader före de släpps ut igen, skulle ge stora miljökonsekvenser. Områdets geografi med skärgård och den smala Valdemarsviken är direkt olämplig för ett sådant kylsystem. Ansökan berör överhuvudtaget inte påverkan på inre Valdemarsviken, trots att detta skulle vara en av de större negativa konsekvenserna.

Kyltorn som i ansökan nämns som alternativ är inte en lösning som fungerar på platsen utan får mer ses som ett sätt att dölja det faktum att Valdemarsviken är olämplig för genomströmningskylning.

Industrihamn en förutsättning

Etablering av ett kärnkraftverk skulle kräva en industrihamn i Valdemarsviken för att hantera transport av stora komponenter samt kärnbränsle. Ansökan anger att behov av hamn är osäkert och ska utredas, vilket är anmärkningsvärt. En stor industrihamn skulle få stora konsekvenser för Valdemarsviken, för den marina miljön såväl som för landskapsbild och tillgänglighet.

400 kV kraftledningsgator genom kommunen

Kärnkraftverket måste anslutas till stamnätet med ett antal dragningar. Kraftledningsgator skulle få stor påverkan på kommunen. Vid tid för beslut om tillstyrkande kommer det råda stor osäkerhet om såväl antal kraftledningar som dessas sträckningar.

Byggtiden ger stora konsekvenser för kommunen

Etablering av ett kärnkraftverk får antas ta minst 10 år. Under denna period utsätts kommunen för stora påfrestningar. Ett exempel är tung fordonstrafik som kan komma att uppgå till ett fordon var 90:e sekund. Ett annat är den stora mängd tillfällig arbetskraft som skulle behöva komma till kommunen och de sociala utmaningar som kan uppstå.

Omfattande miljökonsekvenser och miljörelaterade risker

Valdemarsvik har unika miljövärden som är av stort värde för såväl invånare och fritidsboende som för den besöksnäring som är så viktig för kommunen. Ett kärnkraftverk skulle få en rad omfattande miljökonsekvenser samt skapa stora risker i detta avseende. Det handlar om ett flertal olika områden såsom påverkan på vatten och landskapsbild, risker kopplat till strålning och kemikalier, buller från trafik och byggnation etc.

Den föreslagna platsen är olämplig

Ingen lokaliseringstudering redovisas i Kärnfull Nexts ansökan. Geografin såväl som avsaknaden av viktig infrastruktur talar tydligt emot platsens lämplighet. Ansökan besvarar inte den helt avgörande frågan varför Målma skulle vara den bästa platsen för ett stort kärnkraftverk. Den utredning från 1970-talet som hänvisas till pekade redan då ut andra platser som mer lämpade. Vidare är en etablering inte förenlig med kommunens översiktsplan.

Kommunal ekonomi - missvisande och stora risker

Ansökan överskattar de potentiella sysselsättningseffekterna för kommunen, och därmed effekten på den lokala ekonomin. Vidare bortses från avgörande aspekter på kommunal ekonomi. En etablering skulle vara behäftad med stor ekonomisk osäkerhet för kommunen.

Exploatering av nya platser onödig

Mot bakgrund av regeringens mål för ny kärnkraft är behovet av platser begränsat. Exploatering av helt nya platser är både olämpligt och onödigt, särskilt i fallet Valdemarsvik som är beläget vid en av de mest skyddsvärda kusterna i Sverige.

Ansökan bör avslås och tillstyrkande inte ges

Det finns ett stort antal argument emot en etablering av kärnkraft i kommunen. Vidare finns stora risker inom ett flertal områden. Ansökan är behäftad med ett flertal brister vilket medför att den inte kan ligga till grund för ett tillstyrkande.

Kommunens ställningstagande behöver göras utifrån en samlad och välgrundad bedömning av konsekvenserna för kommunen, invånarna, miljön, säkerheten och den långsiktiga utvecklingen. Detta är dock inte möjligt under den nya ordningen för tillståndsprövning.

Vid ett sådant här läge, med så pass stora risker inom så pass många helt avgörande områden, både för dagens och morgondagens kommuninvånare, bör försiktighetsprincipen gälla. Kommunen bör således avslå ansökan och inte ge sitt tillstyrkande.

Föreningen uppmanar kommunfullmäktiges ledamöter att agera för kommunens och kommuninvånarnas bästa och säga NEJ till en etablering av kärnkraft i Valdemarsvik.

Innehåll

Sammanfattning	2
1. Inledning.....	7
1.1 Vad skrivelsen grundas på	7
1.2 Disposition.....	8
2. Den nya tillståndsprövningsprocessen ökar riskerna för kommunen.....	9
3. Ett stort kärnkraftverk	11
3.1 Verksamhetsområde och möjlig layout	11
3.2 Förvar av använt kärnbränsle och kärnavfall inom anläggningen	13
3.3 Kylsystem.....	14
4. Krav på tillkommande infrastruktur.....	17
4.1 Industrihamn.....	17
4.2 Kraftledningar för anslutning till stamnätet	17
4.3 Väginfrastruktur	19
5. Byggtiden.....	20
5.1 Tung trafik.....	20
5.2 Tillfällig arbetskraft	21
6. Miljökonsekvenser och risker	22
6.1 Påverkan på vattnet.....	23
6.2 Kemikalier	23
6.3 Olyckor.....	24
6.4 Andra typer av miljökonsekvenser	24
7. Platsens lämplighet.....	26
8. Kommunal ekonomi	28
8.1 Indirekta sysselsättningseffekter.....	28
8.2 Andra näringar och effekter.....	29
8.3 Tillfällig arbetskraft och inpendling.....	30
8.4 Marginaleffekter.....	30
8.5 Andra effekter på kommunal ekonomi.....	31
8.6 Studie från Östhammar.....	32

8.7	Samlad bedömning.....	32
9.	Behov av helt nya platser för kärnkraft	34
10.	Avslutning.....	36
	Appendix.....	38

1. Inledning

Den 23 mars i år lämnade Kärnfull Next och Refirm Målma AB¹ in en ansökan² om regeringens prövning avseende anläggning av en kärnteknisk anläggning på Målma i Valdemarsviks kommun. I ett kommande steg är det ni i kommunfullmäktige som ska få säga er mening om förslaget. Ordningen i den nya tillståndsprövningsprocessen, under vilken företaget har lämnat in sin ansökan, innebär att kommunens tillstyrkande ligger tidigt i processen – innan det finns mer omfattande utredningar på plats. Att det sökande företaget i detta fall har valt att lämna in sin ansökan redan innan den nya processen har börjat gälla³ gör processen extra forcerad. Detta är olyckligt och sätter er beslutsfattare i en svår situation.

En etablering av ett kärnkraftverk skulle få stora och oåterkalleliga konsekvenser för Valdemarsvik, och det är viktigt att i detta läge noga belysa och överväga olika aspekter. Som ledamöter i kommunfullmäktige har ni i uppdrag att ta beslut för kommunens och kommuninvånarnas bästa, både dagens och morgondagens invånare. Ett stort ansvar vilar på er. Syftet med denna skrivelse är att lyfta fram ett antal aspekter som är av stor betydelse i bedömningen av lämpligheten av att etablera ett kärnkraftverk i kommunen.

Skrivelsen har författats av föreningen "Nej till kärnkraft i Valdemarsvik", som är en partipolitiskt oberoende förening med i skrivande stund (maj 2026) ca 320 medlemmar. Föreningen tar inte ställning för eller emot kärnkraft generellt, men är emot en kärnkraftsetablering i Valdemarsviks kommun. Föreningens verksamhet handlar om att tillvarata intressen beträffande natur- och miljöskydd, landskaps- och boendemiljö, friluftsliv, kultur, säkerhet, liv och hälsa, och verkar för att den unika skärgårdssträckan mellan Kråkelund och Arkösund ska bevaras obruten. Föreningen arbetar kunskapsbaserat. Bland medlemmarna finns djup kompetens inom ett stort antal områden såsom kärnkraftstekniska frågor, miljöexpertis, samhällsplanering, ekonomi, juridik m m.

1.1 Vad skrivelsen grundas på

Skrivelsen utgår från Kärnfull Nexts ansökan och behandlar ett antal aspekter därifrån. Utöver detta, och inte desto mindre viktigt, kommenteras även relevanta aspekter som *inte* framkommer i ansökan. Det bör understrykas att alla aspekter inte har kunnat hanteras inom ramen för denna skrivelse. Vi har av tids- och utrymmesskäl behövt koncentrera oss på de allra mest uppenbara problemen med en etablering, och med Kärnfull Nexts ansökan.

---

¹ Härefter används benämningen Kärnfull Next för den sökande parten.

² Om inget annat anges, är det denna som avses när vi i denna skrivelse hänvisar till "ansökan".

³ Lag om regeringens godkännande av kärntekniska anläggningar är tänkt att gälla från och med 17 juni 2026.

Utöver att vi i skrivelsen förhåller oss till innehållet i Kärnfull Nexts ansökan har även jämförelse gjorts med relevant information som framkommer i den process som Vattenfall driver vid Ringhals i Varbergs kommun.⁴ Vattenfall planerar där att etablera nya kärnkraftsreaktorer i anslutning till det befintliga kärnkraftverket. Planen är att bygga antingen fem reaktorer från GE Hitachi på vardera 300 MW alternativt tre sådana från Rolls Royce på vardera 470 MW, alltså sammanlagt ca 1500 MW. Precis som i Valdemarsvik är det alltså fråga om modulära reaktorer och projekten är storleksmässigt jämförbara. Det finns dock skillnader. Vid Ringhals avser man bygga de nya reaktorerna intill det befintliga kärnkraftverket, där en stor del erforderlig infrastruktur i princip redan finns. I Valdemarsvik saknas sådan. Skillnaden i geografi är stor. Ringhals ligger på en udde ut mot öppet hav, Målma ligger vid den smala fjorden Valdemarsviken.

Då Vattenfalls projekt i Ringhals är det enda projekt i Sverige som hittills har kommit till någon form av egentlig konkretion, är detta i dagsläget sannolikt den bästa referensen för jämförelser av vissa effekter och konsekvenser. Vattenfall har lagt ner mer än 100 000 timmar på sitt projekt och har ca 130 personer som arbetar med det. När det i skrivelsen hänvisas till Vattenfall så avses, om inget annat anges, företagets information och underlag avseende det arbete som pågår med planering av ny kärnkraft vid Ringhals.

1.2 Disposition

Skrivelsen behandlar ett antal olika aspekter av en eventuell etablering. Efter denna inledning följer först ett avsnitt (kap 2) om den nya tillståndsprövningsprocessen. Därefter kommer ett avsnitt (kap 3) som tar upp olika tekniska aspekter av en kärnkraftsetablering, gällande själva anläggningen, hantering av kärnbränsle och kärnavfall samt frågor om kylsystem. I kapitel 4 behandlas olika typer av tillkommande infrastruktur, vilket följs av kapitel 5 som går igenom ett antal aspekter relaterat till byggtiden. Därefter följer ett avsnitt (kap 6) om olika typer av miljökonsekvenser samt miljörelaterade risker. Kapitel 7 diskuterar den utpekade platsens lämplighet. I kapitel 8 behandlas frågor om kommunal ekonomi, vilket följs av ett avsnitt (kap 9) som diskuterar det samhällsliga behovet av helt ny exploatering. Slutligen följer en kort avslutning i kapitel 10. Därtill finns viss information i ett tillhörande appendix.

---

⁴ Vattenfall (2026) Underlag för avgränsningssamråd 2026-02-10. <https://group.vattenfall.com/se/varverksamhet/vara-energislav/karnkraft/samrad-om-ny-karnkraft>

2. Den nya tillståndsprövningsprocessen ökar riskerna för kommunen

I ansökan begärs sammanfattningsvis att regeringen ska ta ställning till fyra delfrågor:

1. **Om verksamheten är berättigad**, dvs. om fördelarna överväger nackdelarna ur ett strålskyddsperspektiv.
2. **Om platsen inte är olämplig ur ett beredskapsperspektiv**, inklusive en preliminär bedömning av skyddszoner och åtgärder.
3. **Om det är möjligt att ta hand om kärnämne och kärnavfall**, vilket sannolikt innebär mellanlagring på plats i upp till 60 år.
4. **Att anta en plan för anläggningens lokalisering och förutsättningar**, inklusive en strategisk miljöbedömning.

Efter att regeringen har avgjort de tre första frågorna måste Valdemarsviks kommun ta ställning genom ett beslut i kommunfullmäktige: att tillstyrka eller avstyrka (veto) regeringens plan och ansökan. Ett avstyrkande innebär att processen inte kan gå vidare.

Den avgörande skillnaden – tidigarelagt kommunalt beslut

Den nya tillståndsordningen innebär att kommunens ställningstagande framtvingas i ett mycket tidigt skede. Detta skiljer sig avsevärt från den nuvarande processen där kommunens veto kommer in sent, efter omfattande och detaljerade utredningar och en fullständig miljökonsekvensbeskrivning.

I den gällande ordningen – som för närvarande tillämpas av Vattenfall i Ringhals – får kommunen således ett betydligt mer komplett och genomarbetat beslutsunderlag att ta ställning till. Det ger både bättre insyn och större reellt inflytande. Det är viktigt att understryka att valet av tillståndsordning ligger hos företaget. Den etablerade, nu gällande processen finns fortfarande kvar och hade utan problem kunnat användas men av något skäl har Kärnfull Next inte valt den möjligheten. Skälen till det kan vi bara spekulera i, men oavsett innebär det att kommunens situation blir svårare än vad den annars hade behövt vara.

Det är viktigt att notera att beslutet att till- eller avstyrka är bindande i fem år utan möjlighet till ändring under denna femårsperiod. Detta gäller oavsett om det tillkommer ny information eller om omständigheter i övrigt skulle förändras.

Konsekvenser för Valdemarsviks kommun

Den nya ordningen innebär i praktiken en omfördelning av risk.

- Risken minskar för företaget, eftersom kostsamma utredningar inte behöver göras i ett tidigt skede.
- Risken ökar för kommunen, som måste fatta avgörande beslut baserat på preliminär och ofullständig information.

Ett tillstyrkande från kommunen i detta skede är ett högriskbeslut, eftersom konsekvenser inte är tillräckligt klarlagda. Kommunen tvingas ge upp sitt viktigaste påverkansverktyg – vetot – innan ett fullgott underlag finns. Därmed spelar kommunen ut sitt starkaste kort i förtid, vilket inte ligger i kommunens eller invånarnas intresse.

3. Ett stort kärnkraftverk

I debatten förekommer det missvisande uttrycket "SMR-park". Begreppet är påhittat av dem som vill få beslutsfattare och allmänhet att tro att det handlar om något litet. Men som regeringens kärnkraftssamordnare konstaterade i Sveriges Radio så skulle kärnkraftverket bli nästan lika stort som Sveriges största kärnkraftverk Forsmark.⁵ Vattenfall använder inte ens uttrycket SMR utan poängterar att "small" bara betyder att respektive reaktor har lägre effekt än konventionella storskaliga reaktorer. Det som föreslås i Valdemarsvik är ett stort kärnkraftverk och ingenting annat.

3.1 Verksamhetsområde och möjlig layout

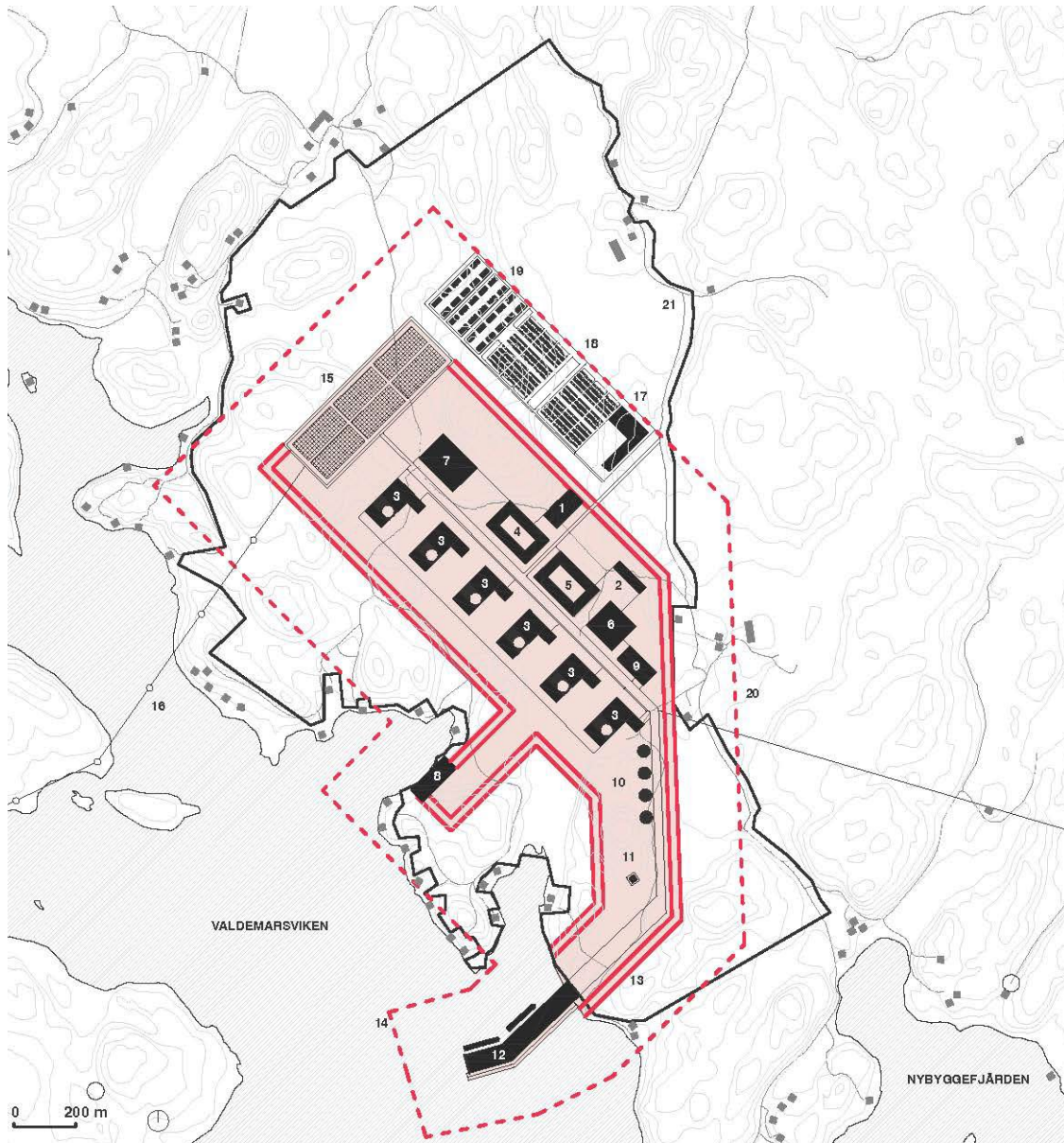
När det gäller verksamhetsområdet saknar ansökan såväl layout som tydligt utpekad plats där anläggningen skulle vara belägen. Ansökan anger bara ett relativt stort landområde inom den utpekade fastigheten. Vidare anges att huvuddelen av anläggningen ska placeras en bit ifrån strandlinjen för att ge visst visuellt skydd.

Föreningen har, med hjälp av en kärnkraftsexpert och en arkitekt, tagit fram en möjlig layout för ett kärnkraftverk med sex modulära reaktorer från GE Hitachi inom det angivna landområdet. Den placering som har skisserats, och som visas i figur 1 nedan, bygger på vad som ur ett tekniskt perspektiv är minst ofördelaktigt inom det angivna området, baserat på grundförutsättningen att kärnkraftverket – enligt vad som framgår av ansökan – skulle vara placerat en bit in från vattnet.

Den framtagna layouten har jämförts med den layout som tagits fram av Vattenfall för deras aktuella projekt vid Ringhals (se appendix). Baserat på jämförelsen bedöms layouten som föreningen har tagit fram som relevant för att illustrera ett tänkt kärnkraftverks potentiella storlek.

---

⁵ SR 2026-03-25, Små reaktorer tar stor plats: "Nästan lika stort som Forsmark"

1. CENTRALVAKT	8. KYLVATTENINLOPP	15. STÄLLVERK
2. VATTENRENINGSVERK	9. AVLOPPSRENINGSVERK	16. KRAFTLEDNING 400 KV
3. REAKTORER (6 ST)	10. OLJECISTERNER	17. BRANDKÅRSFÖRLÄGGNING
4. MATSAL OCH KONTOR	11. METEOROLOGIMAST	18. PARKERING
5. CENTRALVERKSTAD	12. PIR / INDUSTRIHAMN	19. BOSTÄDER/BARACKBY
6. RESERVKRAFTSDIESLAR	13. BEVAKAT DUBBELSTAKET	20. KYLVATTENTUNNELUTLOPP
7. LÅG- OCH MEDELAKTIVT AVFALL	14. SKYDDSOMRÅDE/TILLTRÄDE FÖRBUDET	21. ASFALTERAD 70-VÄG

Figur 1: Möjlig layout för ett kärnkraftverk på Målma med sex modulära reaktorer från GE Hitachi.

I figuren avser den dubbla och heldragna linjen själva verksamhetsområdet omgärdat av dubbelstaket. Den streckade linjen avser skyddsområdet som blir fysiskt avspärrat för allmänheten. Ytan innanför dubbelstaketet bedöms till ca 120-130 hektar. Den totala ytan bedöms uppgå till ca 320 hektar vilket motsvarar ca 460 fotbollsplaner. Det är utan tvekan en stor kärnkraftsanläggning det handlar om.

I Kärnfull Nexts ansökan uppges i stället en bedömd storlek på anläggningen inklusive skyddsområde till 50-70 hektar. Detta är ett alldeles för litet område för en sådan här anläggning, beaktande kraven på skyddsområdets storlek. I Kärnfull Nexts angivna område skulle det bara finnas kvar ca 20-30 hektar för den del som utgör själva verksamhetsområdet med byggnader, kylvattenintag, hamn etc.

Föreningen har tidigare tagit fram en layout med placering på fastigheten som ur ett tekniskt perspektiv är mindre ofördelaktig än den som visas i figur 1. Det skulle ge en mer yteffektiv placering men då ligga vid strandlinjen, vilket andra kärnkraftverk gör (se appendix).

En ytterligare konsekvens av Kärnfull Nexts idé om en placering längre in från strandlinjen är att huvuddelen av anläggningen då skulle hamna i ett område som idag domineras av lerjord/åkermark. Av Kärnfull Nexts ansökan framgår inte hur stort avståndet är till fast berggrund. Personer med god kännedom om platsen uppger att det kan handla om upp till 30 meter. Detta är en uppgift som vi inte har haft möjlighet att verifiera, men oavsett djupet så gäller att det jordlager som finns vid den angivna lokaliseringen skulle behöva schaktas bort och fabriksområdet fyllas ut. Det är anmärkningsvärt att det i företagens ansökan inte redovisas några grundläggnings-/markundersökningar och inte heller några seismiska undersökningar samt att man enbart hänvisar till en geo- och bergteknisk bedömning. Påståendet i ansökan att de tekniska grundkraven uppfylls kan därmed starkt ifrågasättas.

När det gäller anläggningen noteras att högre delar av denna såsom reaktorbyggnader, skorstenar, oljecisterner för reservdieslar samt en hög meteorologimast skulle synas från havet. Vattenfall anger att kärnkraftverket vid Ringhals behöver anläggas på en marknivå som ligger minst 4 meter över havet. Vidare anges att för de reaktortyper som utreds så kommer bygghöjden vara ca 50 meter över markytan för reaktorbyggnad och turbinbyggnad. Skorstenshöjden är ca 65 meter över markytan. Byggnaderna kan bli lika höga som Ringhals befintliga byggnader för konventionella reaktorer.

3.2 Förvar av använt kärnbränsle och kärnavfall inom anläggningen

Ett kärnkraftverk genererar stora mängder radioaktivt avfall. De använda bränsleelementen placeras först i bränslebassänger i anslutning till reaktorn för att kylas. Där förvaras bränsleelementen i ett antal år. Därefter ska det använda bränslet mellanlagras före slutförvar. För det befintliga kärnkraftsprogrammet i Sverige sker

detta vid CLAB (Centralt mellanlager för använt kärnbränsle) i Oskarshamn, men för eventuell ny kärnkraft i Sverige finns inget mellanlager. Utöver mellanlager för använt kärnbränsle och kärnavfall saknas även för ett eventuellt nytt svenskt kärnkraftsprogram ett slutförvar. Det slutförvar som nyligen börjat anläggas vid Forsmark avser endast det befintliga kärnkraftsprogrammet.

Kärnfull Nexts ansökan berör hantering av använt kärnbränsle och kärnavfall men inte på ett sätt där det tydligt framgår att mellanlagring högst troligt skulle behöva ske på verksamhetsområdet. Ansökan nämner CLAB men berättar inte att detta bara avser befintligt kärnkraftsprogram. Vattenfall däremot, redovisar tydligt och transparent att man planerar för att mellanlagring ska kunna ske på plats vid Ringhals under hela drifttiden på 60 år.

Den samlade bränslemängden för sex reaktorer skulle vid varje tidpunkt uppgå till ca 300 ton urandioxid medan den årliga förbrukningen av bränsle skulle uppgå till 50 ton. Mängden använt kärnbränsle samt kärnavfall som skulle behöva mellanlagras på plats skulle alltså öka successivt. Räknat på 60 års drift skulle ca 3000 ton använt bränsle behöva mellanlagras. Utöver använt kärnbränsle behöver även låg- och mellanaktivt radioaktivt avfall som uppstår i verksamheten hanteras och lagras. Det senare bedöms av Vattenfall till ca 900 kubikmeter per år under drifttiden.

Det är viktigt att framhålla att såväl mellanlagring som slutförvar kan upprättas utan att kommunen har något veto.⁶ Innebörden av detta är att om ett kärnkraftverk etableras i Valdemarsvik, så kan mellanlagret komma att permanentas och platsen bli föremål för slutförvar i det fall regeringen finner det lämpligt.

3.3 Kylsystem

Svåra haverier är enligt Strålsäkerhetsmyndigheten kärnkraftens akilleshäla. En reaktor måste hela tiden ha tillräcklig kylning för att härden i reaktortanken inte ska smälta av den enorma värmen.⁷ Effektiv och pålitlig kylning är alltså en absolut förutsättning för att minska risken för härds smälta.

Kylningen av ett kärnkraftverk får stora konsekvenser för den omgivande miljön. För kustförlagda kärnkraftverk används genomströmning kylning. För att kyla kärnkraftverket sugas vatten in från havet och släpps tillbaka igen efter en temperaturhöjning på ca 10 grader. Den plym av varmvatten som bildas i havet kan sträcka sig flera kilometer bort. För ett kärnkraftverk med sex reaktorer behövs 90 kubikmeter vatten per sekund⁸ eller 7,8 miljoner kubikmeter per dygn. Både intag och

---

⁶ Lag om regeringens godkännande av kärntekniska anläggningar, 18 §

⁷ <https://www.stralsakerhetsmyndigheten.se/omraden/karnkraft/sa-fungerar-ett-karnkraftverk/tillbud-och-haverier/forloppet-vid-en-hardsmalta/>

⁸ BWRX-300 UK Generic Design Assessment (GDA) Chapter E10 – Other Environmental Regulations, July 2025 https://www.gevernova.com/content/dam/gevernova-nuclear/global/en_us/documents/uk-smr/en/10.pdf

utsläpp av kylvatten har potentiellt stor påverkan på den marina miljön. Det är således av yttersta vikt att ett kärnkraftverk placeras på en plats som har mest gynnsamma geografiska förutsättningar för att minimera dessa konsekvenser. Valdemarsviken är inte en sådan plats.

Ett intag av kylvatten placerat långt in i Valdemarsviken, bara ca 2 km utanför fjordens tröskel vid Krogsmåla, skulle påverka utbytet av vatten till inre Valdemarsviken och leda till minskad syrehalt och salthalt. Detta skulle få stora effekter på vattenkvaliteten och den marina miljön i den inre delen av viken. I Kärnfull Nexts ansökan berörs dock endast konsekvenserna för yttre Valdemarsviken. Konsekvenserna för inre Valdemarsviken utelämnas helt. Detta trots att Kärnfull Next uppmärksammas på riskerna för inre Valdemarsviken vid flera tillfällen. I ansökan skriver Kärnfull Next att de miljömässiga utmaningarna är identifierade, men detta är alltså helt felaktigt.

Den termiska (värme) effekt som skulle tillföras Valdemarsvikens vatten från ett kärnkraftverk med sex reaktorer uppgår till ca 3400 MW.⁹ Detta är en följd av den låga verkningsgraden i denna teknik som i grunden är samma som på 1970-talet. För att förstå vilken enorm mängd värme som skulle tillföras vattnet, så uppgår som jämförelse den elektriska effekten från Sveriges största kärnkraftverk Forsmark till 3300 MW. Man kan alltså göra tankeexperimentet att all elektricitet som produceras i Forsmark leds hit och används för att värma upp Valdemarsviken!

I Kärnfull Nexts ansökan nämns kyltorn som ett alternativt sätt att kyla kärnkraftverket. Kyltorn används för kärnkraftverk placerade vid stora floder såsom Rhone och Loire där det finns stor tillgång till sötvatten men där genomströmningskylning inte är möjligt. Kyltorn kräver just sötvatten eftersom salt i vattnet skulle korrodera utrustningen i kyltornen och förstöra dess funktion. Även om vattenåtgången blir lägre med kyltorn så är den ändå enorm. Med de antaganden som ansökan anger skulle sötvattenförbrukningen bli upp till 4.5 kubikmeter per sekund för sex reaktorer. För att förstå omfattningen, motsvarar detta förbrukningen av färskvatten för över 2,5 miljoner svenskar. Varifrån dessa mängder sötvatten skulle tas framgår inte av ansökan.

För att illustrera mängden salt i havsvattnet kan nämnas att med ovan nämnd förbrukning skulle nästan 2000 ton salt per dygn behöva hanteras i det fall man tänker sig att använda sådant vatten.¹⁰

Oss veterligen finns ingen anläggning i världen som med kyltornsteknik baserat på salt eller bräckt vatten kan kyla bort 3400 MW. Kärnfull Next måste förtydliga vad som avses

---

⁹ BWRX-300 General Description, October 2025 https://www.gevernova.com/content/dam/gepower-new/global/en_US/images/gas-new-site/en/bwrx-300/005N9751_Rev_BWRX-300_General_Description.pdf

¹⁰ 4.5 kubikmeter vatten väger 4.5 ton. Innerskärgården har enligt kommunens naturvårdsprogram salthalt på ca 5 promille. 3600 sekunder per timme. 24 timmar per dygn. $4.5 * 0.005 * 3600 * 24 = 1944$ ton per dygn

med formuleringarna om kyltorn i ansökan, inklusive hänvisning till referensanläggning som kan hantera aktuell salthalt och effekt.

Rent generellt är kyltorn en både sämre och dyrare teknisk lösning än genomströmningskylning med havsvatten. Att ansökan överhuvudtaget tar upp kyltorn visar att platsen är fel vald och kan ses som ett tecken på att Kärnfull Next förstår att platsen är olämplig för genomströmningskylning som annars är den mest lämpade tekniken för kustförlagda kärnkraftverk. Att diskutera kyltorn på en plats som saknar tillgång till sötvatten i den omfattning som behövs är inte seriöst.

4. Krav på tillkommande infrastruktur

Ett kärnkraftverk ställer stora krav på infrastruktur. Sådan infrastruktur skulle få en stor påverkan på inte bara kärnkraftverkets närområde utan även stora delar av kommunen. Vidare skulle det medföra stora samhällsekonomiska kostnader. Några exempel ges här.

4.1 Industrihamn

En etablering av ett kärnkraftverk vid Målma skulle kräva en industrihamn i Valdemarsviken. Reaktortryckkärlet väger cirka 650 ton och inga vägar kan bära den vikten. Ytterligare exempel på stora tunga komponenter är prefab-element till reaktorinneslutningen, turbiner, turbinkondensator, turbingeneratorer och transformatorer. Under drift sker transporter av bl a kärnbränsle via hamnen.

Mot denna bakgrund är det anmärkningsvärt att ansökan indikerar att behovet av en hamn är osäkert och ska utredas. Man kan här jämföra med Vattenfall vars plan innefattar en ny hamn trots att det redan finns en befintlig hamn på fabriksområdet för Ringhals 3 och 4.

Ansökan presenterar ingen tänkt placering eller storlek för en hamn, vilket kan tolkas som att Kärnfull Next önskar undvika att i nuläget dra uppmärksamhet till denna lokalt viktiga fråga. Som jämförelse anger Vattenfall att man i Ringhals dimensionerar en kaj för två fartyg upp till 125 m långa samt räknar med upp till tre anlöp per dag under byggtiden. Utöver kaj/pir krävs ett hamnområde för lastbilstrafik, ytor för upplag och lagring samt utrustning såsom lyftkranar.

Kärnfull Next skriver i sin ansökan att konsekvenserna för båttrafiken under drift bedöms bli begränsad, men det finns ingenting som tyder på att det stämmer. I den smala Valdemarsviken skulle det behöva finnas en fysisk avspärning runt hamnen eftersom den ingår i skyddsobjektet. Det behöver tydliggöras hur stor yta som i praktiken blir kvar för annan båttrafik, och hur djupförhållanden m m påverkar farbarheten för det inlopp som skulle bli kvar. Anläggning av en hamn sker vidare genom utfyllnad och utläggning av stenmaterial, betongelement och betongkasuner. Detta tillsammans med pålning, muddring och sprängning samt efterföljande tung fartygstrafik skulle få stora effekter både på den marina miljön i Valdemarsviken och på den visuella upplevelsen att ta sig in i och ut från Valdemarsviken.

4.2 Kraftledningar för anslutning till stamnätet

Ett kärnkraftverk av föreslagen storlek måste anslutas till 400 kV stamnät. Ansökan specificerar inte antalet planerade kraftledningar för Valdemarsvik men känt är att Svenska Kraftnät bygger med så kallad redundans (flera parallella kraftledningar samt eventuellt även i flera riktningar) för att minska elsystemets känslighet för störningar. Så

är fallet vid samtliga svenska kärnkraftverk inklusive nedlagda Barsebäck. Som exempel har Ringhals fyra parallella kraftledningar ut från kärnkraftverket. Breda och långa kraftledningsgator skulle få stor påverkan på landskapsbild och boendemiljöer i kommunen.

Bild 1: Kraftledningar. Foto: Tommy A. Pettersson/RoslagsBild.se

Valdemarsvik med omnejd saknar större konsumenter av el. Den el som produceras matas direkt ut på stamnätet för transport antingen söderut mot Skåne och kontinenten eller norrut mot Norrköping och vidare mot Mälardalen. Den dragning som finns beskriven i ansökan är långt ifrån given. Den kraftledning som passerar Falerum saknar den kapacitet som krävs. Närmaste ställverk i stamnätet söderut finns i Ekhyddan vid Oskarshamns kärnkraftverk. Närmaste norrut finns i Kimstad utanför Norrköping.

Det finns således en möjlighet att en dragning skulle ske med dubbelledning strax öster om Valdemarsviks centralort och vidare norrut förbi Gusum och Ringarum mot Kimstad, och ytterligare en dubbelledning över Valdemarsviken och vidare söderut mot Oskarshamn och Ekhyddan. Oavsett den exakta sträckningen kan vi konstatera att riksintresset runt en enkel kraftledning i stamnätet är 100 m brett och att stora arealer mark skulle tas i anspråk.

Kärnfull Next konstaterar i sin ansökan att dragningen av kraftledningar är en fråga för Svenska Kraftnät. Detsamma gäller såväl antal kraftledningar som sträckningar. Vid tiden för kommunens beslut om tillstyrkande kommer det råda stor osäkerhet om eventuell kommande dragning trots att frågan har väldigt stor påverkan på hela kommunen.

Värt att notera är att Svenska Kraftnät som ansvarar för stamnätet anser att det är bäst att bygga kärnkraft där det redan finns kapacitet i ledningsnätet.¹¹

4.3 Väginfrastruktur

Ett kärnkraftverk kräver vidare tillgång till väginfrastruktur, inte minst under byggtiden men även under drift, vilket framgår av Kärnfull Nexts ansökan. Kärnfull Next framhåller att den befintliga Grytsvägen (väg 212) tillsammans med E22:an utgör en god grund för att kunna etablera en anläggning, men att det kommer krävas ny väginfrastruktur mellan Målma och väg 212.

I ansökan finns en karta med två tänkbara dragningar av tillkommande väginfrastruktur. Det framgår inte hur just dessa sträckningar har tagits fram och inte heller vilka överväganden som har gjorts när det kommer till markförutsättningar, ägarförhållanden och konsekvenser för invånare längs de föreslagna sträckorna. Intrycket är att de båda dragningarna har tagits fram snabbt utan några fördjupade analyser. Alla med kännedom om platsen vet dock att det i nuläget handlar om ett tyst och oexploaterat jord- och skogsbrukslandskap med kvaliteter som uppskattas av både de företagare som i dagsläget brukar marken och de som bor i området permanent eller på fritiden.

Det finns dokumenterat höga natur- och kulturmiljövärden, vilket nämns kortfattat i ansökan, dock utan att det utvecklas vidare i relation till vägdragningarna. Att dra ny väg genom detta landskap innebär inte bara att ytterligare mark skulle behöva tas i anspråk, utan är också förenat med omfattande konsekvenser på naturmiljö, ekosystem och landskapsbild. Det är väl känt att nya vägar leder till följd effekter i form av förändrade rörelsemönster och trafikflöden, fragmentering av landskap, negativ påverkan på biologisk mångfald, luftföroreningar och buller m m. Om det handlar om en väg med genomsnittshastighet på mer än 30-40 km i timmen ökar även riskerna för dödsolyckor markant.¹²

När det gäller väg 212 lyfter Kärnfull Next fram det som en fördel att en kärnkraftsetablering kan leda till utökat underhåll och vissa förstärkningar av den befintliga vägen. Frågan om väg 212, dess standard och underhåll är självklart en angelägen fråga för kommunen. Men så som svensk transportplanering är tänkt att fungera ska behov av uppgradering och förstärkt underhåll av vägar hanteras i andra planerings- och beslutssammanhang, främst länstransportplaneringen. Det ska inte krävas att en kommun säger ja till ett kärnkraftverk för att få till välmotiverade förbättringar av befintligt vägnät.

---

¹¹ SvD 2026-03-27, Ledningar till ny kärnkraft kan ta 15 år.

¹² Trafikverket (u.å) Rätt hastighet på vägen räddar liv. <https://trafikverket.diva-portal.org/smash/get/diva2:1389687/FULLTEXT01.pdf>

5. Byggtiden

Ett stort kärnkraftverk uppstår inte över en dag. Reaktorerna uppförs och driftsätts sekventiellt (en och en i följd). Enligt kontakt med Vattenfall räknar de med totalt ca 10 års byggtid vid Ringhals. Då Valdemarsvik saknar all relevant infrastruktur är det rimligt att anta att tiden för uppförande skulle vara minst lika lång här. Erfarenheten från många byggen av kärnkraftverk i västvärlden är vidare att byggtiderna blir betydligt längre än planerat. Detta får i sin tur konsekvenser för hur lokalsamhället påverkas.

Anläggningsarbetet pågår hela dygnet, sju dagar i veckan. Området kommer vara inhägnat och upplyst under hela byggtiden. Byggnation på plats inleds med markförberedande åtgärder. Kärnkraftverket måste ha en marknivå som ligger minst 4 meter över havet. Det kan handla om flera miljoner ton berg under flera års tid som behöver bearbetas. Krossning, spräckning med mera ger upphov till damm och buller. Vid förekomst av lerjordar behöver stora lager av sådana tas bort.

Bygget kräver väldigt stora mängder byggnadsmaterial. Vattenfall nämner att ca 1 000 000 kubikmeter betong bedöms gå åt. För hamnen handlar det om ca 800 000 kubikmeter sprängsten. Vilka mängder som det skulle handla om i Valdemarsvik nämns inte i Kärnfull Nexts ansökan, trots att detta är väsentliga aspekter av det aktuella förslaget.

Under byggtiden kommer det även att behövas stora tillfälliga upplags- och monteringsytor utanför verksamhetsområdet.

5.1 Tung trafik

Under byggtiden skulle kommunen utsättas för stora påfrestningar. Ett exempel är de stora mängderna tunga vägtransporter. Kärnfull Next skriver inget om den förväntade omfattningen av tung trafik under byggtiden, men i Ringhals planerar Vattenfall för mellan 5600 - 13300 tunga fordon per månad vilket motsvarar 180-440 tunga fordon per dygn. VD:n för Videberg kraft, som är det dotterbolag till Vattenfall som ska operera/driva anläggningen, illustrerade på ett IVA-seminarium tidigare i år att det kan handla om upp till en lastbil var 90:e sekund.¹³ De stora volymerna av tunga transporter skulle ge en omfattande påverkan på stora delar av kommunen under lång tid.

Enligt ansökan ska tillfartsväg till anläggningen ansluta till väg 212. Som nämnts ovan uppges väg 212 utgöra "en god och robust grund för etablering av anläggningen"¹⁴. Vi bedömer den tvärtom som direkt olämplig. Både tillfartsvägen och väg 212 kommer att

---

¹³ 2026-01-29, <https://www.iva.se/det-iva-gor/evenemang/ny-karnkraft-i-sverige---mojligheter-utmaningar-och-vagval/>

¹⁴ Kärnfull Next (2026), s. 14.

utsättas för stora mängder tung trafik, särskilt under byggtiden. Väg 212 går rakt igenom Valdemarsviks centralort, förbi tex Vammarskolan, Strömssvik, Sjöhuset, småbåtshamnen och sedan den smala och slingrande förbi Vångsten och ut mot Gryt.

Ytterligare exempel på effekter under anläggningens uppförande är den tunga sjötrafik som beskrivs i avsnittet om industrihamn.

5.2 Tillfällig arbetskraft

En annan konsekvens utgörs av den stora mängd tillfällig arbetskraft som skulle behöva komma till kommunen. I ansökan anges att det kan handla om i storleksordningen 1500 – 3000 personer under mest intensiva faserna.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) lyfter i en rapport konsekvenser av tillfälligt boende och så kallade "fly-in-fly-out", som handlar om att människor jobbar i kommunen utan att vara bosatta där. Rapporten bygger på erfarenheter från tre kommuner i norra Sverige som har aktuella erfarenheter av stora industrietableringar: Skellefteå, Luleå och Boden. Dessa kommuner beskriver bland annat följderna av att många personer bor samlade i temporära bostäder. En stor andel är män som under långa perioder befinner sig långt hemifrån. Vid stora byggnationer är underentreprenörer i flera led vanligt, och det kan förekomma ekonomisk brottslighet och svartarbete. De tre kommunerna har även erfarenheter av att det har lett till effekter i form av alkohol- och drogkonsumtion och prostitution.¹⁵ Liknande effekter lyfts fram av Svenskt Näringslivs chefsekonom som, utöver att konstatera att det med "fly-in-fly-out" skapas en "speciell sorts miljö" med ett stort antal unga män, även lyfter problem med uteblivna skatteintäkter.¹⁶

Ekobrottsmyndigheten har också konstaterat att stora bygg- och infrastrukturprojekt där stora pengar är i omlopp under kort tid skapar grogrund för oseriösa aktörer, ekonomisk brottslighet och arbetslivskriminalitet.¹⁷

Valdemarsvik är en kommun med relativt litet antal invånare – betydligt mindre än de kommuner som nämns i SKR:s rapport. De sociala effekterna kan då komma att uppfattas som större och få en större påverkan på lokalsamhället och den kommunala organisationen.

---

¹⁵ Sveriges Kommuner och Regioner (2023). Vem ska stå för risken? Om omvandlingen till grön industri i Sverige. <https://extra.skr.se/download/18.3cd0d917188ba187434942c6/1695990963493/Vem-ska-sta-for-risken.pdf>

¹⁶ "Fly in fly out" skapar fler problem än missade skatteintäkter, Tidningen Näringslivet, 2024-09-02.

¹⁷ Ekonomisk brottslighet, Ekobrottsmyndighetens lägesbild 2025.

6. Miljökonsekvenser och risker

Begreppet miljö har många olika dimensioner. Det handlar om allt ifrån strålning, kemikalier, påverkan på ekosystem och marint liv till landskapsbild och kulturmiljö. Det handlar inte bara om själva anläggningen utan även effekter av tillhörande infrastruktur såsom vägar, kraftledningar, industrihamn m m. Kärnfull Nexts ansökan gör gällande att anläggningens utformning ska ske ”i samklang med miljöbalkens bestämmelser”¹⁸ och företaget diskuterar i korta ordalag hur den valda platsen förhåller sig till områden med särskilda bevarandevärden inklusive natura 2000-områden och områden med förekomst av starkt hotade arter. Men Miljöbalken föreskriver inte endast att särskilt värdefulla natur- och kulturmiljöer ska skyddas och vårdas, utan även att hela miljön ska skyddas mot skador och olägenheter, att den biologiska mångfalden ska bevaras, och att ”mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas.”¹⁹

Miljökonsekvenser är endast kortfattat och ytligt beskrivna i själva ansökningsdokumentet. Företaget hänskjuter alla närmare analyser till kommande utredningar och en framtida miljöbedömning. Därför är det anmärkningsvärt att Kärnfull Next ändå framhåller att ”de miljömässiga utmaningarna är identifierade och bedöms hanterbara.”²⁰ En mer rimlig bedömning är att de hittills identifierade miljökonsekvenserna, i kombination med de som inte ännu har identifierats, skulle bli väldigt stora och att den valda platsen är olämplig. Som framgår av Kärnfull Nexts ansökan är detta ett område med unik och känslig natur. Det kommer vara svårt att motivera den valda lokaliseringen utifrån miljöbalkens principer om att använda mark, vatten och fysisk miljö så att en ur ekologiskt, socialt, kulturellt och samhällsekonomiskt avseende god hushållning tryggas.

Då Kärnfull Nexts ansökan är så kortfattad har vi här valt att, utifrån tillgänglig kunskap, sammanfatta några väsentliga aspekter av påverkan på vattnet, frågor om kemikalier, olycksrisker samt en rad andra miljökonsekvenser. Innehållet i avsnitten 5.1-5.4 nedan är översiktligt framskrivet och gör inga anspråk på att vara heltäckande. Snarare ska det ses som exempel på frågor som i nuläget helt saknas i Kärnfull Nexts ansökan, men som belyses i Vattenfalls material. De avsnitt som här följer (6.1-6.4) bygger, om inget annat anges, på information som finns i Vattenfalls information kopplat till deras pågående arbete vid Ringhals.²¹

---

¹⁸ Kärnfull Next (2026), s. 17.

¹⁹ Miljöbalk 1998:808, 1 kap, 1§.

²⁰ Kärnfull Next (2026), s. 21.

²¹ Vattenfall (2026) Underlag för avgränsningssamråd 2026-02-10. <https://group.vattenfall.com/se/var-verksamhet/vara-energislav/karnkraft/samrad-om-ny-karnkraft>

6.1 Påverkan på vattnet

Påverkan på omgivande vatten är en av de stora miljökonsekvenserna som kommer av anläggande och drift av ett kärnkraftverk. Både intag och utsläpp av kylvatten påverkar den marina miljön inklusive fisk samt havsbottnens flora och fauna. Kylvattnet som släpps ut är ca 10 grader varmare än när vattnet tas in. Den plym av varmvatten som bildas kan sträcka sig cirka 5-6 km ut i havet enligt mätningar i Simpevarp gjorda av SLU.

Som påtalats ovan i avsnitt 3.3, skulle intag av kylvatten i anslutning till ett kärnkraftverk på Målma få stora konsekvenser för vattenmiljön i inre Valdemarsviken.

Vid anläggning av kylvattensystem samt hamn kan arbete i vatten såsom sprängning, muddring, utfyllnad m m medföra sedimentspridning, grumling, vibrationer och undervattensbuller som påverkar marina arter och biotoper såsom fisk och bottenlevande flora och fauna.

Drift av hamn kan ändra de hydromorfologiska förutsättningarna (d v s de fysikaliska egenskaper hos ett vatten som är centralt för ekologisk status) i havet, vilket påverkar förutsättningar för marina arter och biotoper. Föroreningar i sediment, undervattensbuller, sedimentsspridning och grumling är exempel på effekter som tas upp i Vattenfalls underlag.

Vid drift släpps även, utöver kylvattnet, processvatten och dagvatten ut i havet. Processvatten utgörs av läckagevatten, dränagevatten och spolvatten och bedöms av Vattenfall uppgå till ca 500 kubikmeter per år. Natriumhypoklorit används för att reducera biologisk påväxt i kylvattensystemet och följer med kylvattnet ut i havet. Doseringen är högst sommartid när påväxt är som störst. Process- och underhållskemikalier som bor, lut, svavelsyra och metaller kan även komma att släppas ut i havet.

Även viss mängd radioaktiva ämnen kommer följa med ut i havet. Dessa kan ge viss halt av radioaktivitet i ytvatten och sediment samt viss stråldos till människor via t ex. fisk.

6.2 Kemikalier

Användande, hantering samt transport av stora mängder farliga kemikalier och de miljörisker det för med sig är en ofta förbisedd konsekvens av ett kärnkraftverk. Detta berörs inte alls i Kärnfull Nexts ansökan, medan det behandlas av Vattenfall i deras material för Ringhals. På grund av användning av kemikalier som kan ge allvarliga kemikalieolyckor skulle verksamheten omfattas av Sevesolagstiftningen. Den gäller företag som hanterar eller lagrar stora mängder farliga kemikalier över vissa gränsvärden, och innebär bl a att allmänheten måste informeras om riskerna.

Under byggtiden kommer ett stort antal kemiska produkter användas. Även under drift krävs flera olika typer av kemikalier. Ett exempel som Vattenfall tar upp är

natriumhypoklorit av olika koncentrationer, totalt ca 7000 ton per år. Utspädd natriumhypoklorit kallas i dagligt tal klorin. Natriumhypoklorit är frätande.

Större volymer av flytande kemiska produkter skulle behöva lagras i tankar på verksamhetsområdet. Mängden bränsle, främst diesel till arbetsfordon, bedöms årligen under byggtiden uppgå till 4000 ton. Detta inkluderar inte anläggande av hamn. Under drift behöver även bränsle till reservkraftaggregat lagras i stora cisterner.

Under drift kan ett antal ämnen med miljöfarliga och hälsofarliga egenskaper samt ämnen som kan utgöra fysikalisk fara bli aktuella. Ett exempel är Hydrazin som är frätande, giftigt, cancerogent och mycket giftigt för vattenlevande organismer. Läckage kan bilda ångor och hur dessa då sprids beror på väderförhållanden och läckagets omfattning. Hydrazin har egenskaper för att motverka korrosion i rörsystem och användningen uppskattas av Vattenfall till 200 ton per år.

6.3 Olyckor

Olika typer av olyckor som kan ske vid ett kärnkraftverk skulle kunna få enorma konsekvenser. Man tänker normalt i första hand på radiologiska olyckor men det finns ett flertal andra exempel. I händelse av en incident eller olycka vid kärnkraftverket kan utsläpp av radioaktiva ämnen ske från reaktorerna. En av de värsta olyckorna som kan ske utgörs av härdsmälta som kan leda till väsentliga radioaktiva utsläpp.

Utöver riskerna för radioaktiva utsläpp från reaktorerna tillkommer även riskerna för utsläpp kopplat till den mellanlagring som skulle behöva ske och som beskrivs i avsnitt 3.2.

Läckage av någon av alla de olika typerna av kemikalier som förekommer på ett kärnkraftverk eller diesel som används i stor utsträckning kan kontaminera mark och vatten. Detta gäller såväl under transport till som hantering på verksamhetsområdet.

Turbinhaverier kan medföra att delar från turbinen lossnar. Enligt Vattenfalls "Hemställan om upphävande av naturreservat" (2024-11-12) kan turbindelar vid ett haveri färdas i luften upp till 1 km.

6.4 Andra typer av miljökonsekvenser

Utsläpp till luft uppkommer t ex. av den stora mängden transporter till lands och till sjöss samt användandet av arbetsmaskiner under byggtid. Fartyg ger utsläpp inte bara vid anlop och avgång utan även vid kaj. Vidare uppkommer byggrelaterat damm från anläggningsarbeten m m.

Under drift sker mindre utsläpp av radioaktiva ämnen till luften. Utsläpp till luft sker här även från vägtransporter, fartyg samt reservkraftsaggregaten.

En annan konsekvens är ljusföroreningar vid byggtiden. Även under drift kommer kärnkraftverket och hamnen vara upplysta kvälls- och nattetid av säkerhetsskäl. Detta gäller även när kärnkraftverket står stilla. Ljusföroreningar påverkar landskapsbild, fåglar, fladdermöss, nattaktiva insekter och andra djur starkt negativt.

Buller under byggtid inkluderar sådant från krossning, bergbörning, sprängning samt transporter. Damm och vibrationer är ytterligare exempel på effekter. Under drift skapas buller till följd av vägtransporter, industribuller, drift av hamn samt från fartygsrörelser och tomgångskörning i hamn.

Både permanent och tillfällig användning av mark kan leda till att arters livsmiljöer förstörs, så kallad habitatförlust. Buller påverkar inte bara människors livsmiljö utan även många djurs, särskilt fåglars.

Vid anläggande av djupa schakt under byggnation av kärnkraftverket kommer det krävas bortledning av grundvatten samt avsänkning av grundvattennivån, vilket kan påverka närliggande områden. Detta då reaktorerna kan behöva grundläggas så djupt som 40 meter under marknivån. Även under drift kan påverkan på grundvattnet förekomma.

Som tydligt framgår finns ett stort antal både större och mindre miljökonsekvenser och de innebär påverkan på såväl människor som växter och djur.

7. Platsens lämplighet

En miljöstörande verksamhet, såsom ett kärnkraftverk, ska i den mån den ska uppföras, lokaliseras till mest lämpliga plats med bästa teknik. Detta är det som framgår av de allmänna hänsynsreglerna i Miljöbalken (1998:808). Även Plan- och bygglagen föreskriver att mark- och vattenområden ska användas "för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov" och på ett sätt som "från allmän synpunkt medför en god hushållning" (SFS 2010:900, kap 2).

Frågan om lämplig plats när det gäller kärnkraftverk har med ett flertal frågor att göra. En av dessa handlar om möjligheter till kylning, men det handlar även om att ur allmänt intresse välja en lokalisering som innebär att negativa effekter och risker för miljö och hälsa kan minimeras, liksom om hushållning med naturresurser och offentliga medel i stort.

När det gäller kylning har det redan framgått (se avsnitt 3.3) att genomströmningskylning utgör den bästa tekniken för kylning av ett stort kustförlagt kärnkraftverk. En lämplig plats innebär i detta fall där både intag och utsläpp av kylvatten kan ske med minsta miljöpåverkan. Med tanke på Valdemarsviken som är ostkustens enda fjord, och den känsliga skärgårdsmiljön i direkt anslutning till den föreslagna lokaliseringen, är uppenbart att det finns flera platser längs Sveriges kuster som erbjuder betydligt bättre geografiska förutsättningar. Baserat på detta faktum faller grunden för det tilltänkta projektet.

Det framgår inte alls av ansökan hur man har kommit fram till att den utpekade platsen skulle vara mer lämpad än alternativen såsom tex Oskarshamn/Simpevarp, Forsmark, Barsebäck, Ringhals. Ansökan klarar alltså inte av att svara på den mest grundläggande frågan:

Varför är Målma vid den smala Valdemarsviken, i direkt anslutning till en av Sveriges vackraste och mest känsliga skärgårdsmiljöer, den mest lämpade platsen i Sverige för ett stort kärnkraftverk?

När det gäller övrig minimering av negativa effekter för miljö och hälsa samt hushållning med naturresurser och offentliga medel i stort kan konstateras att en seriöst genomförd lokaliseringsutredning hade avfärdat Valdemarsvik direkt på omständigheter såsom ofördelaktiga geografiska förutsättningar, rik förekomst av känsliga natur- och kulturmiljöer varav några med särskilt skydd i form av Naturreservat och Natura 2000-områden, samt avsaknad av den tekniska infrastruktur som krävs. Tillgänglighet till 400 kV stamnät, transportvägar och industrihamn, påverkan på unik och känslig natur samt geografiska förutsättningar för kylsystem skulle vara helt centrala i en utredning. Att

någon sådan utredning skulle ha gjorts framgår inte av Kärnfull Nexts ansökan, rimligen för att det inte ligger i det sökande företags intresse.

I sammanhanget kan vi notera att kommunens nuvarande översiktsplan, som anger den övergripande inriktningen för hur mark och vatten i kommunen ska användas, antogs år 2018. En översyn har därefter gjorts genom en planeringsstrategi som antogs 2023. Där konstaterades att översiktsplanen var fortsatt aktuell.²² Det är uppenbart att en etablering av ett kärnkraftverk i kommunen inte alls är förenlig med gällande översiktsplan. Kärnfull Nexts bedömning i sin ansökan till regeringen om att en etablering ligger i linje med översiktsplanen stämmer inte.

Sammantaget står det klart att Kärnfull Nexts ansökan inte i något avseende besvarar frågan varför Målma vid Valdemarsviken skulle vara den mest lämpliga platsen i Sverige för ett kärnkraftverk. Ansökan refererar till en utredning från 1970-talet och använder detta som ett huvudargument. Det stämmer att Gryt fanns med i de breda lokaliseringsstudier som gjordes under kärnkraftens expansionsperiod. Men det gjorde också många andra platser. Efter utredningar valdes ett antal förstahandsalternativ som mest lämpade för lokalisering, bland dem Ringhals, Barsebäck, Forsmark. För kusten i Östergötland och norra Småland valdes Oskarshamn, medan andra alternativ tydligt valdes bort. Kärnfull Next har dock inte tillgång till dessa mer lämpliga platser då de kontrolleras av andra aktörer. Ett enskilt företags intresse av lokalisering ska naturligtvis inte gå före allmänintresset i denna typ av fråga.

Sedan 1970-talet har vissa förutsättningar förändrats som än mer visar på platsens olämplighet. Besöksnäringens betydelse för kommunen är tex idag en helt annan än den var då, vilket med stor sannolikhet beror just på att kusten och skärgården har varit skyddad och därmed fått en alltmer unik karaktär jämfört med andra, mer exploaterade platser. Vidare har förståelsen för behovet av att skydda unika och känsliga natur- och skärgårdsmiljöer utvecklats. De grundläggande geografiska förutsättningarna är dock naturligtvis oförändrade.

---

²² KF 2023-09-25

8. Kommunal ekonomi

Ett vanligt förekommande argument som används i debatten handlar om effekter på kommunal ekonomi. Det lyfts fram i Kärnfull Nexts ansökan och har framhållits även av andra aktörer som hoppas på positiva effekter av en etablering. Frågan om effekter på den lokala ekonomin är dock ett synnerligen komplext område med många faktorer att beakta, flera behäftade med stor osäkerhet. När dessa tas i beaktande framträder en annan bild än den gängse förekommande. Att det skulle vara entydigt positivt för kommunen kan starkt ifrågasättas och ett antal faktorer pekar på att de ekonomiska riskerna för kommunen skulle bli stora.

8.1 Indirekta sysselsättningseffekter

Direkta effekter avser den sysselsättning som uppstår på kärnkraftverket. Med indirekta effekter avses förhoppningen om att ytterligare sysselsättning ska skapas i andra företag i kommunen som skulle gynnas av en etablering. I ansökan anges att indirekta effekter för Valdemarsviks kommun uppskattats med utgångspunkt i "Fortums studie om sysselsättningseffekter av kärnkraft från 2016" vilken har kompletterats med "diverse internationella studier och egna beräkningar".²³

För studien från Fortum anges ingen källhänvisning. Den Fortum-studie från 2016 som vi har tillgång till är en konsultrapport författad av Hallvarsson & Halvarsson och sammanfattar resultat av intervjuer som har genomförts med ett tjugotal experter inom kärnkraftsindustrin.²⁴ Det kortfattade metodavsnittet och avsaknaden av tydliga källhänvisningar samt stöd i forskning gör att studiens kvalitet är svår att bedöma. Vidare kan följande noteras:

- Fortum, som är en aktör i kärnkraftsbranschen, var initiativtagare till studien.
- Studien avser effekter på *svensk ekonomi* av kärnkraftsindustrin, d v s det handlar inte om effekterna för en enskild kommun. Ju mindre kommun, desto mindre relevant blir en sådan här studie.
- Den effekt som studien kommer fram till är betydligt lägre än den som Kärnfull Next antar i den beräkning som finns i ansökan.
- Studien är från 2016 och beaktar inte den ekonomiska logiken i konceptet med modulära reaktorer, d v s att betydande delar av kärnkraftverket produceras i globala leverantörskedjor vilket sammantaget betyder att sysselsättningseffekter i betydligt större utsträckning hamnar utomlands.

Vilka internationella studier som åsyftas i Kärnfull Nexts ansökan, och vilka egna beräkningar som gjorts framgår inte på något sätt. Detta är en påtaglig brist som

---

²³ Kärnfull Next (2026), s. 6.

²⁴ Hallvarsson & Halvarsson (2016), Kartläggning av kärnkraftsbranschen i Sverige

försvårar bedömningen av trovärdigheten i Kärnfull Nexts ansökan. Offentliga beslut bör tas på tydliga och transparenta beslutsunderlag där källor anges.

Sammantaget, och mot bakgrund av de källor som finns att tillgå, står det klart att de antaganden som används i ansökan inte är relevanta för att bedöma effekter för Valdemarsvik. De får således ses som missvisande. Ansökans argumentation om att en etablering skulle vara bra för kommunen går inte att bedöma och kan ifrågasättas när underlaget är så ofullständigt och otydligt.

Tillgängliga studier av sysselsättningseffekter av kärnkraft förefaller vara få men ett exempel på en akademisk, oberoende och nyare studie från Nordamerika visar att kärnkraft inte fungerar som en långsiktig lokal jobbmotor, utan snarare som en tillfällig ekonomisk stimulans under byggfasen, som då främst tillfaller de byggföretag som temporärt är involverade. Påverkan på och spridning till andra sektorer visade sig i den studien begränsad. Studien har inte undersökt modulära reaktorer men framhåller att effekterna vid modulära reaktorer kan visa sig bli ännu mindre lokalt, eftersom mer av produktionen sker i fabriker på andra platser.²⁵

Mot bakgrund av det osäkra forskningsläget och avsaknaden av systematiska analyser anpassade till lokala förhållanden behöver argument om lokal tillväxt och sysselsättning tas med en stor dos försiktighet. Kärnkraftens främsta bidrag till ekonomin ligger i själva energiproduktionen, inte i varaktiga lokala arbetsmarknadseffekter. Indirekta effekter på lokal sysselsättning kan finnas men kommer troligen vara begränsade. Dels för att kommunen är liten och utan företag som kan dra nytta av en etablering, dels på grund av logiken i konceptet med modulära reaktorer där komponenter är globalt standardiserade och i praktiken endast tillverkas av certifierade tillverkare utomlands.

8.2 Andra näringar och effekter

Vidare måste man även betrakta potentiella negativa effekter på övriga näringar i kommunen.

Besöksnäringens betydelse och stora potential lyfts särskilt fram i Valdemarsviks kommuns etableringsstrategi från 2025. Kommunen ser stora möjligheter och de kustnära områdenas betydelse betonas. Upp till så mycket som ca 600 personer bedöms sysselsätta inom besöksnäringen.²⁶ Under byggtiden kan det förväntas negativa effekter för denna näring. Stora mängder tung byggtrafik, tung fartygstrafik i Valdemarsviken samt buller och andra störningar från bygget är exempel på faktorer som kan medföra negativa effekter för besöksnäringen.

---

²⁵ Altindag, D. T., Taha, R. E. C., Jones, J. U., & Seals, R. A., (2026). Local labor market effects of nuclear power plants. *Journal of Policy Analysis and Management*, 45, e70029. <https://doi.org/10.1002/pam.70029>

²⁶ Etableringsstrategi för Valdemarsviks kommun.

Man kan resonera på liknande sätt när det gäller fritidsboende. Här finns även risker för negativa följd effekter för lokala hantverkare m m.

Man kan självklart ha olika uppfattning om attraktiviteten i ett kärnkraftverk. Men, oavsett vad man själv anser, bör man beakta att ett kärnkraftverk i mångas ögon gör kommunen till en mindre attraktiv plats. Detta kan öka benägenheten att flytta från så väl som minska benägenheten att flytta till kommunen.

Kommunens eventuella tillstyrkande innebär inte med automatik att det faktiskt kommer byggas något kärnkraftverk. Stora osäkerheter kvarstår såsom utredningar, finansiering, rikspolitisk osäkerhet etc. Men att det finns ett tillstyrkande är i sig negativt för kommunen. Ingen flyttar till en kommun för att det finns ett tillstyrkande men bara det faktum att det finns, signalerar en stor risk att det etableras ett kärnkraftverk vilket riskerar att minska kommunens attraktivitet i mångas ögon.

Vidare uppstår de negativa effekterna typiskt sett tidigare än de positiva, till och med innan man överhuvudtaget vet om några positiva kommer att materialiseras.

8.3 Tillfällig arbetskraft och inpendling

Den personal som kommer att sysselsättas för att bygga själva anläggningen skulle i princip uteslutande utgöras av tillfällig arbetskraft, troligen från utlandet. Dessa personer blir inte folkbokförda och betalar således ingen skatt i kommunen. Av de permanenta arbetstillfällena som ändå skulle skapas under drift måste man också ställa sig frågan hur många som blir så kallade "fly-in-fly-out" eller inpendlare som därmed inte betalar skatt i kommunen. Kärnfull Next inkluderar i ansökan denna effekt med ett antal olika scenarion. Här finns en stor osäkerhet men det är rimligt att det skulle ske en stor inpendling från angränsande och närliggande kommuner.

8.4 Marginaleffekter

Kärnfull Next har i ansökan valt ett perspektiv på kommunal ekonomi som missar fundamentala effekter. För att bedöma effekterna på kommunal ekonomi räcker det inte med att titta på skatteintäkter. Det system som har störst påverkan nettoeffekten för kommunen är enligt SKR det kommunalekonomiska utjämningsystemet.²⁷ Syftet med systemet är att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar mellan landets kommuner. Man kan ha olika uppfattning politiskt om systemet, men det är ett faktum att systemet finns. Det måste således beaktas för att få en mer komplett bild av påverkan på den kommunala ekonomin. För att få den fulla bilden måste naturligtvis

---

²⁷ Marginalintäkter vid befolkningsförändring, SKR
<https://skr.se/download/18.14fb7b721997a8f53f23b01d/1758788101139/Marginalint%C3%A4kter-vid-befolkningsf%C3%B6r%C3%A4ndring.pdf>

även faktiska kostnader beaktas. SKR menar att det inte är möjligt att säga att en befolkningsökning per automatik är lönsam för en kommun.

För personer som redan är folkbokförda i kommunen uppstår en positiv effekt för kommunen endast om en ny anställning leder till högre lön. Men då ca 95% av inkomstförändringen neutraliseras i inkomstutjämnningen så blir effekten så liten att den kan bortses ifrån i sammanhanget. Det är således endast personer som flyttar till kommunen och folkbokförs som kan ha en materiell effekt för kommunens ekonomi. Vid inflyttning aktiveras även kostnadsutjämnningssystemet.

Utjämnningssystemet beskrivs utförligt av SKR.²⁸ Nedan följer ett illustrativt exempel på hur det fungerar. Exemplet har beräknats med SKRs verktyg "Marginaleffekter 2026 för kommuner" med parametrar specifikt valda för Valdemarsvik.

En person som flyttar till Valdemarsvik och får en månadslön på 45 000 kr (samma som Kärnfull Nexts antagande) ger en ökning i kommunalskatt på ca 121 000 kr per år, men efter utjämnning återstår netto endast ca 38 000 kr per år. Här antas då för både försiktighet och enkelhet att inflyttningen inte leder till några kostnader alls för kommunen.

Om 100 sådana personer flyttar till kommunen ger det då ett årligt tillskott på ca 3.8 miljoner kronor. Detta bör sedan ställas i relation till storleken på kommunens ekonomi. De totala intäkterna uppgick, enligt kommunens årsredovisning för 2025, till ca 730 miljoner kronor. Den simulerade effekten i detta exempel motsvarar alltså ca 5 promille av kommunens totala intäkter.

Resultatförbättringen för kommunen mellan 2024 och 2025 uppgick till ca 37 miljoner kronor. Ställt i relation till denna blir effekten i exemplet ca 10%. Omvänt skulle det alltså krävas 1000 inflyttade personer med antagen lönenivå samt utan några som helst kostnader för kommunen för att ge motsvarande nettotillskott. Tas även hänsyn till kostnader för kommunen blir naturligtvis kalkylen sämre.

8.5 Andra effekter på kommunal ekonomi

En ytterligare aspekt är vilka investeringskostnader med mera som skulle behöva bäras av kommunen kopplat till en etablering. Olika typer av kommunal medfinansiering är generellt vanligt vid industrietableringar. När Kärnfull Nexts representant besökte föreningens publika möte i Gusum, framkom att företaget är medvetet om kommunens ekonomiska läge, men att kommunen bär vissa kostnader är en förutsättning för en etablering.²⁹

---

²⁸ <https://skr.se/ekonomiochbudgetplanering/utjamningssystem.8275.html>

²⁹ Publikt möte i Gusums Folkets hus, 2026-02-28

8.6 Studie från Östhammar

En intressant studie gjord av Sweco för Östhammars kommun har undersökt de kommunalekonomiska effekterna.³⁰ Studien är gjord år 2025 med medel från Naturvårdsverket kopplat till planerna på ny kärnkraft vid Forsmark.

Där räknar man med att varje direkt byggjobb under byggtiden skulle generera 0,02 jobb i Östhammar inom handel, hotell och restaurang samt bygg. Ökningen i kommunens intäkter bedöms försumbar. Om man applicerar detta på de 1500-3000 tillfälliga arbetstillfällena som Kärnfull Next antar för Valdemarsvik skulle det handla om 30-60 jobb. Under driftsfasen bedömer man multiplikatorn till 0,13, dvs för varje 100 direkta jobb på kärnkraftverket skulle det skapas 13 ytterligare jobb i kommunen. Denna siffra är bara en bråkdel av det antagande Kärnfull Next gör i sin ansökan. Kärnfull Next antar mer än 400 indirekta jobb per 100 direkta jobb (tabell 1).³¹

Den ekonomiska effekten på Östhammar från de kort- och långsiktiga effekterna bedöms sammantaget vara plus minus noll, medan behovet av kommunala investeringar i ett tidigt skede skulle skapa risker som kommunen inte får täckning för. Slutsatsen från analysen är att Östhammars kommun saknar kommunalekonomiska incitament för etablering av ny kärnkraft i kommunen samtidigt som det finns flera kommunalekonomiska risker. Stora delar av de ekonomiska vinsterna tillfaller andra aktörer än värdkommunen.

Det skall noteras att i Östhammar handlar det om konventionella reaktorer. Med modulära reaktorer kan de lokala sysselsättningseffekterna förväntas vara än mindre vilket ger ett än sämre ekonomiskt utfall för kommunen.

8.7 Samlad bedömning

Sammanfattningsvis står det klart att Kärnfull Next i flera avseenden överskattar nettoeffekten avseende antal arbetstillfällen, och därmed effekten på den lokala ekonomin. Vidare bortses från helt avgörande aspekter för kommunal ekonomi, såsom det kommunala utjämningsystemet. Det är anmärkningsvärt att man bortser från en högst relevant studie samtidigt som man använt sig av en annan utan relevans för en kommun. Sammantaget framstår de positiva ekonomiska effekterna som kraftigt överdrivna.

Som framkommit i detta avsnitt finns det omfattande osäkerheter relaterat till effekterna på den kommunala ekonomin. Det är ett stort antal faktorer som påverkar och var och en är behäftad med stora osäkerheter. Detta medför stora risker för kommunen. En kärnkraftsetablering kan medföra stora ekonomiska effekter men de

---

³⁰ Ny kärnkraft ur ett kommunalekonomiskt planeringsperspektiv, Sweco, 2025-09-10

³¹ Kärnfull Next (2026), s. 6. $2220 / 500 = 4.44$

ekonomiska nyttorna hamnar typiskt sett någon annanstans, främst utomlands. Priset, inte minst i form av miljöpåverkan och risker för kommunens ekonomi, får bäras fullt ut lokalt.

9. Behov av helt nya platser för kärnkraft

En relevant fråga i detta sammanhang är huruvida det faktiskt finns ett behov av att etablera ny kärnkraft på helt nya platser i Sverige. I fallet Valdemarsvik innebär det även att den lagstiftning om Obruten kust, som skyddar Sveriges sista kvarvarande kuststräckor från storskalig exploatering, måste rivas upp.

I Kärnfull Nexts ansökan refereras till en målsättning om 10000 MW ny kärnkraft till 2045 i Sverige. Regeringen preciserade i januari 2026 att dess kärnkraftsprogram endast avser ca 5000 MW, vilket motsvarar fyra konventionella reaktorer.³² Att programmet skulle vara större avfärdas av finansmarknadsminister Niklas Wykman. Enligt Wykman är det dyrt att bygga ny kärnkraft och det finns inte offentligt ekonomiskt utrymme för mer. Vidare bedömer han att EU kommissionen inte skulle godkänna statsstöd i större omfattning. Att regeringens program avser 5000 MW upprepades den 10 april.³³ Hälften av programmet hanteras i statsbudgeten för 2026. De sammanlagda ramarna i statsbudgeten för de första ca 2500 MW uppgår till 840 miljarder kronor.³⁴

För att få till stånd investeringar i ny kärnkraft är statlig finansiering och riskdelning en förutsättning enligt såväl regeringen som kraftbolagen.³⁵ Statliga Vattenfall kräver inte bara sådant stöd utan även direkt statligt majoritetsägande för att överhuvudtaget överväga ny kärnkraft vid Ringhals. Att det skulle etableras ny kärnkraft på kommersiella grunder är helt uteslutet. Behovet av nya platser är därigenom alltså helt beroende av storleken på systemet för statligt stöd.

Vattenfall har ambitionen att vid Ringhals bygga 1500 MW i ett första steg samt ytterligare 1000 MW i ett andra steg.³⁶ Även om man beaktar hela regeringens kärnkraftsprogram på 5000 MW, inklusive den del som fortfarande ligger utanför statsbudgeten, handlar det alltså om i storleksordningen högst två ytterligare platser utöver Ringhals för att kunna realisera kärnkraftsprogrammet.³⁷ De platser där kärnkraft redan har byggts räcker definitivt för detta. Som exempel kan nämnas att i direkt anslutning till Forsmarks kärnkraftverk finns en 350 hektar stor fastighet detaljplanerad

---

³² SvD 2026-01-23, "Regeringen: Sverige ska inte bygga tio reaktorer".

³³ <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/04/ny-karnkraft-ar-en-samhallsinvestering-som-forutsatter-en-ny-roll-for-staten/>

³⁴ Prop. 2025/26:1 Utgiftsområde 21, avsnitt 2.9.13 och 2.9.14.

³⁵ Prop. 2024/25:150, Finansiering och riskdelning vid investeringar i ny kärnkraft, avsnitt 4.2

³⁶ Vattenfall Presseminarium 2025-08-21, "Nedselektering av leverantörer och nästa steg".

³⁷ 1250 MW motsvarar i storleksordningen en konventionell reaktor alternativt fyra samlokaliserade modulära reaktorer av den typ som är aktuell i Valdemarsvik.

för kärnkraft samt att det på Ävrö i direkt anslutning till Oskarshamns kärnkraftverk finns en 240 hektar stor fastighet där detaljplanearbete pågår.³⁸

Behovet att exploatera helt nya platser finns helt enkelt inte. Att etablera kärnkraft vid Valdemarsviken är således inte bara olämpligt utan även onödigt, särskilt då kommunen ligger vid en av de mest skyddsvärda kusterna i Sverige.

---

³⁸ Se t ex "Ny kärnkraft till Oskarshamn", Projektrapport, 2025-09-24, s 19 eller "Tematiskt tillägg till översiktsplanen för Östhammars kommun - energiproduktion och eldistribution", Samrådsförslag, 2025-05-02, s 17.

10. Avslutning

I denna skrivelse har vi samlat information om ett antal aspekter som vi bedömer är högst relevanta för att förstå de konsekvenser som en etablering av kärnkraft i kommunen skulle få. Föreningen "Nej till kärnkraft i Valdemarsvik" har genom sitt arbete i drygt ett års tid samlat en stor mängd information. All information får inte plats i en sådan här skrivelse. Således har föreningen mer information och material som vi gärna delar med oss av. Vi har gärna en fortsatt dialog med samtliga partier.

I denna skrivelse har vi visat på att det finns ett stort antal argument för att avfärda planerna på kärnkraft vid Målma i ett tidigt skede. Framför allt handlar det om att de geografiska förutsättningarna tydligt talar emot platsens lämplighet. Ett stort kärnkraftverk med allt vad det innebär bör inte placeras invid ostkustens enda fjord. Som framgått av denna skrivelse, och av en mängd annan tillgänglig information hyser området miljöer som på flera sätt är unika, såväl ur ett nationellt som internationellt perspektiv.

Valdemarsvik saknar vidare all den grundläggande infrastruktur som krävs. En industrihamn i Valdemarsviken och breda kraftledningsgator genom kommunen skulle på ett radikalt sätt förändra stora och viktiga delar av kommunen, och drabba både lokala invånare och företagare negativt. Vår förening tar inte ställning för eller emot kärnkraft som sådan men för den som är för ny kärnkraft finns tillräckligt med platser i Sverige som har bättre förutsättningar. Argumenten för varför Målma skulle vara den mest lämpade platsen för ett kärnkraftverk lyser helt med sin frånvaro. Kärnfull Next hänvisar i sin ansökan till en utredning från 1970-talet som om det vore ett argument för den föreslagna platsen, men missar hela tiden att ange att man redan då valde bort Målma och pekade ut andra platser som mer lämpliga.

Byggtiden, under vilken kärnkraftverket skulle etableras, skulle innebära stora påfrestningar för stora delar av kommunen under lång tid. Ett exempel är den enorma mängd tung trafik genom kommunen som kan förväntas. Med stor sannolikhet skulle detta även få konsekvenser för den besöksnäring som är så viktig för kommunen. Man bör fråga sig om inte hela idén med ett kärnkraftverk är ett direkt hot mot denna näring och mot kommunens varumärke och attraktivitet, både som bostads- och turistort.

De ekonomiska nyttorna för kommunens ekonomi som lyfts fram i ansökan framstår som starkt överdrivna och på flera sätt missvisande. Om fler aspekter beaktas framstår en helt annan bild. Det är oklart om det överhuvudtaget finns ekonomiska motiv när allt beaktas. Vad som är tydligt är dock att de ekonomiska riskerna för kommunen är väldigt stora. De ekonomiska nyttor som uppstår hamnar typiskt någon annanstans, främst

utomlands, medan priset, inte minst i form av miljöpåverkan mm, får bäras fullt ut lokalt.

Vidare finns det stora risker på fler områden. Riskerna för miljö och hälsa är uppenbara. Vi har tex pekat på riskerna för de känsliga marina miljöerna. Riskerna för radiologiska olyckor, risker kopplat till hantering lagring av radioaktivt avfall, hantering och i vissa fall utsläpp av kemikalier är bara ytterligare exempel. Listan kan göras lång. Med tanke på de otydliga och i vissa fall missvisande uppgifter som förekommer i ansökan får även det sökande företaget i sig betraktas som en riskfaktor.

Med den nya ordningen för tillståndsprövning som det sökande företaget valt att ansöka under adderas ytterligare risker. Ett eventuellt kommunalt tillstyrkande kommer behöva beslutas om utan att resultat från helt grundläggande undersökningar finns tillgängliga.

I denna skrivelse har vi kunnat påvisa att Kärnfull Nexts ansökan genomsyras av uppenbara brister exempelvis i form av avsaknad av relevant information, bristande transparens och rent missvisande uppgifter i frågor av avgörande betydelse för kommunen. Slutsatsen är att det inte finns ett tillräckligt bra underlag för att kunna tillstyrka ärendets fortsatta hantering. Ansökan är helt enkelt inte tillräckligt seriös och genomarbetad. Kommunens ställningstagande behöver göras utifrån en samlad och välgrundad bedömning av konsekvenserna för kommunen, invånarna, miljön, säkerheten och den långsiktiga utvecklingen. Detta är dock inte möjligt under den nya ordningen.

Vid ett sådant här läge, med så pass stora risker inom så pass många helt avgörande områden, både för dagens och morgondagens kommuninvånare, bör försiktighetsprincipen gälla och kommunen bör avslå ansökan och inte ge sitt tillstyrkande.

Vi uppmanar kommunens politiker att agera för kommunens och kommuninvånarnas bästa och säga NEJ till en etablering av kärnkraft i Valdemarsvik.

Styrelsen för föreningen Nej till kärnkraft i Valdemarsvik

Valdemarsvik 2026-05-12

Appendix

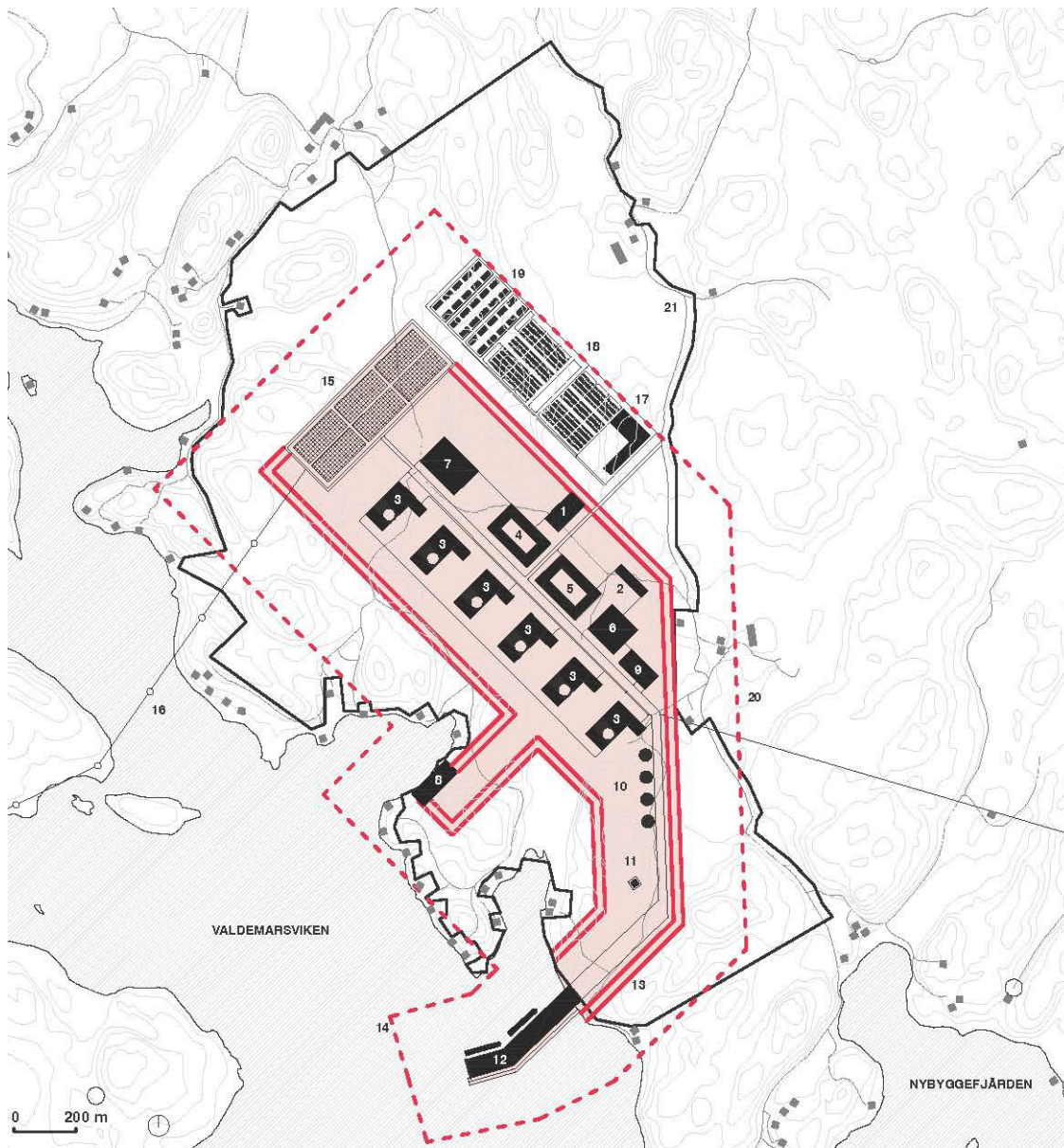
Jämförelse av layouter

Layouten i figur 5 på sidan 19 i Vattenfalls samrådsdokument visar planen för ett nytt kärnkraftverk med fem stycken reaktorer från GE Hitachi lokaliserade i anslutning till den befintliga anläggningen vid Ringhals.³⁹ Reaktorerna kommer dela servicefunktioner såsom verkstäder för underhåll, kontor och matsalsbyggnader. Viss samordning av servicefunktioner med det befintliga kärnkraftverket kommer att eftersträvas. Vattenfall kan inte på konkret fråga närmare precisera vilka funktioner som respektive byggnad avser inhysa. Vissa funktioner finns inte med då man strävar efter att dela funktioner med befintliga Ringhals.

I figur A nedan visas den layout som föreningen tagit fram för Målma med beaktande av de begränsningar som framgår av ansökan. Baserat på jämförelse bedöms layouten som föreningen har tagit fram som relevant för att illustrera ett tänkt kärnkraftverks potentiella storlek.

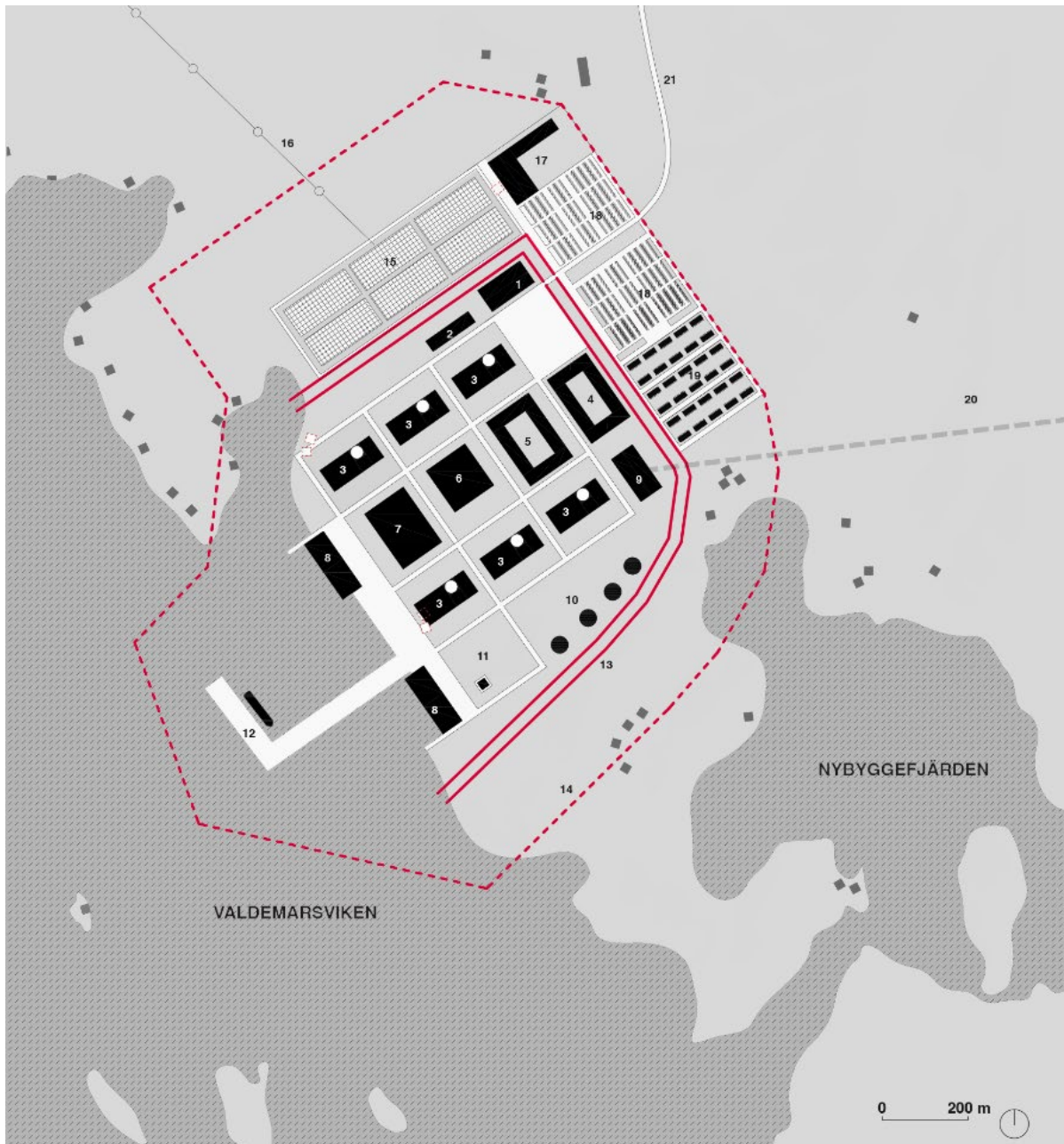
³⁹ Vattenfall (2026) Underlag för avgränsningssamråd 2026-02-10. <https://group.vattenfall.com/se/var-verksamhet/vara-energislav/karnkraft/samrad-om-ny-karnkraft>

1. CENTRALVAKT	8. KYLVATTENINLOPP	15. STÄLLVERK
2. VATTENRENINGSVERK	9. AVLOPPSRENINGSVERK	16. KRAFTLEDNING 400 KV
3. REAKTORER (6 ST)	10. OLJECISTERNER	17. BRANDKÅRSFÖRLÄGGNING
4. MATSAL OCH KONTOR	11. METEOROLOGIMAST	18. PARKERING
5. CENTRALVERKSTAD	12. PIR / INDUSTRIHAMN	19. BOSTÄDER/BARACKBY
6. RESERVKRAFTSDIESLAR	13. BEVAKAT DUBBELSTAKET	20. KYLVATTENTUNNELUTLOPP
7. LÅG- OCH MEDELAKTIVT AVFALL	14. SKYDDSSOMRÅDE/TILLTRÄDE FÖRBUDET	21. ASFALTERAD 70-VÄG

Figur A: Layout som föreningen tagit fram för Målma.

Som nämns i texten har föreningen sedan tidigare tagit fram en mer yteffektiv placering på fastigheten. Denna skulle ge en yta innanför dubbelstaketet på ca 70-80 hektar och en total yta på ca 200 hektar vilket motsvarar ca 290 fotbollsplaner.

1. CENTRALVAKT	8. KYLVATTENINLOPP (2 ST)	15. STÄLLVERK
2. VATTENRENINGSVERK	9. AVLOPPSRENINGSVERK	16. KRAFTLEDNING 400 KV
3. REAKTORER (6 ST)	10. OLJECISTERNER	17. BRANDKÅRSFÖRLÄGGNING
4. MATSAL OCH KONTOR	11. METEOROLOGIMAST	18. PARKERING
5. CENTRALVERKSTAD	12. PIR	19. BOSTÅDER/BARACKBY
6. RESERVKRAFTSDIESLAR	13. BEVAKAT DUBBELSTAKET	20. KYLVATTENTUNNELUTLOPP
7. LÅG- OCH MEDELAKTIVT AVFALL	14. SKYDDSSOMRÅDE/TILLTRÄDE FÖRBJUDET	21. ASFALTERAD 70-VÄG

Figur B: Alternativ layout som föreningen tagit fram för Målma.